

A gyermekek gyógyításáért

A Rehabilitációs Társaság kongresszusa

Az idegrendszeri megbetegedésben szenvedő gyermekek rehabilitációjáról és a szakemberek a Magyar Rehabilitációs Társaság kedden kezdődött, VI. kongresszusán a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Nagyvárosi téri épületében. Az ötnapos tanácskozáson — amelynek első részében tartják a nemzetközi gyermek-neurorehabilitációs kongresszust — több száz

hazai és külföldi szakember vesz részt. Ismertetik a vesztületett idegrendszeri károsodásában, a koponya- és gerincserülések, az epilepszia, az idegrendszeri tüneteket okozó anyagcserezavarok, az izomrendszeri betegségek miatt szenvedő gyermekek kezelésének tapasztalatait. Szólnak arról is, hogy a családok miként segíthetik elő ezeknek a gyermekeknek a rehabilitációját, amelynek fő célja:

lehetővé tenni a károsodott idegrendszerű csecsemők és kisgyermeknek szellemi, fizikai fejlődését.

A kongresszus második részében hazai szakemberek tájékoztatják a résztvevőket az úgynevezett szenvedélybetegség és a foglalkozási rehabilitáció lehetőségeiről, előadás hangzik el a komplex rehabilitáció kialakításának gazdasági, társadalmi, szakmai feltételeiről. (MTI)

Stációk

Kiállítási napló

SZÜCS ÁRPÁD TŰNDÖKLŐ FESTMÉNYEI a Móra Ferenc Múzeum Kupa Galériájában egy búvópatakszerű művészi pálya felszínre törése. Különös alakja Szücs Árpád Szegei képzőművészetének. Közeli harminc esztendeje tud róla a város, számoltartják a kollégák szeretik azok, akik a tiszta forrásokból táplálkozó képekben találnak gyönyörűséget. S mégis, Szücs Árpád úgy része — kitörölhetetlen és megtagadhatatlan része — a szegedi képzőművészetnek, hogy ma, túl a pálya delelőjén sem tagja a Művészeti Alapnak, tehát némi rosszmájúsággal akár az amatőrök közé is sorolhatnánk. De hát mikor érvel már hitelesebben a mű, mint az igazolvány, mikor győzedelmeskedik az érték — az igazi, humánus művészet — a manipulatív érdekbiztosítókra?!

Nem tagadom, szeretem Szücs Árpád kezeit. Szeretem, mert kimerülten és tartalmasan tudósít önmagáról és környezetéről; szeretem, mert következetesen és tanteríthetetlenül a maga találat-választotta úton halad; mert soha nem festett program szerint, külső ostrompásókra, s nem próbált divatos lenni, még a művészi érvényesülés reményében sem. Az impresszionisták és pontillisták letisztult hatása találkozik a lírai konstrukciók iránti fogékonyságával, a színek finom kezelése férfias intellektussal.

Ritkán szereplő művész. Öt-hat évenként, ha jelentkezik, de olyankor mindig tartogat meglepetéseket is. Azt eddig is tudtuk, hogy az építészeti architektúrák egymásra kopírozott formáival, a síköt és a teret összehatózó tónusaival, hullámzó vizeivel és hegyvonalaitaival nemcsak érdekes, vonzó, de maradandó műveket is teremt. Ehhez most is hozzáért két fontos, a pályát gazdagító témát. Egyik a portré (Csilla, Edua, Mária, Kláris), másik pedig olyan kompozíciók sora, mint az Orfeusz vagy a Sárkányölő Szent György témára készített két variáció. Néhány északi hangulatot sejtető festményen alig használ színeket, szinte csak a fehérek és tört kékek puha, s mégis metsző tónusaival idézi a fjordok, jéghegyek, sarki fények világát.

Orfeusz kristálysziklák szorításában, az alvilág kapujában, a természeti erőknél és önnön gyarlóságának kiszolgáltatva áll — a döntés pillanatában. Önmagával néz farkasszemét, de valamennyiünket szembesítésre készít. Orfeusz reménytel — költői tisztasággal. A döntés pillanatában!

PATAKI FERENC ÉLETMOZAIKJA szép festményekből áll egybe a Kép-

csarnok Gulácsy Termében. Már a nyáron látott képei arra engedtek következtetni, hogy művészi pályájának jelentős állomásához érkezett. S ez a tárlat minden kétséget kizáróan bizonyította, hogy Pataki igazi művész, kortárs képzőművészetünk értéke. Összegzésnek is tarthatjuk a mostani bemutatót, hisz annyi művészi kirándulás, műfaji próbálkozás, alkotói kiruccanás után szintetizálja emberi élményeit, művészi tapasztalatait.

Egyik képének azt a címet adta: Amiből a kép születik. Festékes tubusok, esetek, hígítás és kencés üvegek, ceruzák láthatók a vásznon. A festő eszköztára. A képek cáfolják e címadást. Mert a művek megélt élményekből, megszenvedett örömeiből és keserűségeiből, vívódásokból és indulatokból születnek. A szegedi képzőművészet fegyverek, a tékozló fiú megtért, s tarisznyájában olyan kincseket hozott, melyek nemcsak értékesek, de érdekesek is.

Festőisége most is vállalja az inspiráló és lendítő hatásokat, nem kendőzik az előképeket, éppen ezért érezhetjük ki Pataki erejét. Azt, hogy ebben a szuverén és tágas világban jól megfér egymással Zrínyi meszerű legendája a vadkannal, a szeretett város mozaikokból összerakott látomása, az Alföld motívumokban szegényes vidékek apró elemei, a bibliai epizódjai, a mesék és vágyak megszerkesztett harmóniája. Lírai absztrakció — irhatnánk rá a skatulyára, de hibát követnénk el. Hozzá kellene már szoknunk ahhoz, hogy az ember változásaival művészetét is alakul, formálódik. Jobbik esetben tartalmasabbá, gazdagabbá válik. Ehhez szükséges a szárnyalás vágya, a repülés próbája és reménye.

BELICZAY MÁRIA STÁCIÓK címmel rendezte meg bemutató kiállítását a Szegei Ifjúsági Ház Stúdió Galériájában. Töle kölcsönöztem a cikk címét is. Mivel ez a tárlat az első önálló bemutató, illik letenni a névjegyet: Beliczay Mária Békésen született 1956-ban, egy éve végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskola szobrász szakán, jelenleg egykori iskolájában, a Tömörkény István gimnáziumban tanít. Bemutatóként azt írta a meghívóra: Munkámban az „osztónos mintázókedvet” úgy négy éve kezdte felváltani a tudatos formálás... Ez a változás, átalakulás — bízom benne — fejlődés. Az itt kiállított szobrok rövid pályafutásom stációi. Utam meghatározott. Egyetlen bizonyosságban hiszek: szobrokra kell csinálnom a szó tiszta, ősi és örök értelmében.

Programnak tiszteletreméltóan óriási. De vajon milyen rajtkörül indul ez a pálya, milyen alapokról születnek a szobrok. Az első álmás, minden képzőművészeti munka alapja, a rajz. A biztos és fölényes rajztudás. A mesterséges magabiztos birtoklása. Beliczay Mária — úgy tűnik — jól tudja ezt. Olyan tanulmányrajzokat akasztott a kiállítóterem falaira, melyek meggyőztek arról, nemcsak a rajzot, de a szobrászi munka örök és minden nonfigurációs törekvés ellenére legfontosabb témáját, az embert is ismeri. A testet, a mozdulót, fordulót, gesztikulálót, szinte minden indulatot és érzelmek kifejeznie képes emberi testet.

A második lépcsőben azt is megtudhatjuk, hogy ezeket az ismereteit és érzelmait át tudja ültetni portréba figurába — a térbe. De nem elégszik meg ennyivel. Azokat az összefoglaló formákat szeretné tetten érni, melyek még őrzik az emberi test arányrendszerét, építését. A kubusok néha még együtt vannak a konkrétan megformált testrészekkel. Ezek szerintem a legsikerültebbek, a leginkább feszültséget teremtők. Ilyen mindenekelett az Űlő márványszobor. Néhány munkán a kubisztikus formák zavarják egymást, az egyes tömbök kapcsolata esetleges (Fekvé — Feszültség IV.). Legnagyobb igényű vállalkozás a Ritus kettős figurája, ahol a pozitív és negatív erők, az igen és a nem dialektikája is felfedezhető, s a kapcsolat gyújtópontja a két figura között térben jelölhető ki. Bátor és tehetséges szoborlehetőség.

Beliczay Mária névjegye nagyon tudatos és határozott karaktert sejtet. Kíváncsuk hogy a következő stációkkal sok örömet szerezzen önmagának és mindannyiunknak.

Tandí Lajos

Pedagógus-szakszervezeti tanácskozás

Tegnap, kedden délelőtt a Szakszervezetek Csongrád megyei székházában Ókrós János elnökletével ülést tartott a Pedagógusok Szakszervezete Csongrád megyei Bizottsága. A napirenden levő témák közül először Bencsikné dr. Bagonyi Júlia, a megyei művelődési osztály munkatársa ismertette a letelepedési segély érvénybe léptetési szabályzatát. Az intézkedés értelmében a letelepedési segély felső határa 25 ezer forint, amely 3-5 év egyhelyben lakás mellett igényelhető.

Ez a libikóka nem olyan mint a többi. Négy mesebeli paripa állt modell, tartóoszlopait szitakötők, napkorongok, vízi virágok díszítik. Egyike azoknak a játékszítéri papasztikáknak, melyek tegnapról a SZOTE Gyermekgyógyászati Klinikájának udvarát díszítik, s örömteli játéklehetőséget, búfelejtő mókázást kínálnak a beteg gyerekeknek. A paripás mérleghinta mellett létramászóka, erdélyi hanghinta és több szépen faragott ülőalkalmatosság — kecsége, harcsa, krokodil, galambpár — gazdagítja a parkot. A játszótér születésének története is szinte mesébe illő.

Ásotthalmon, az Erdészeti Szakiskolában négy éve nyaranta alkotótáborban találkoznak a megye rajztanárai, képzőművészeti köreinek legjobbjai és a népművészek egyesületének fagaragói. A szakiskola pedig régen patronálja a gyermekklinikát, gondozzák a kert, ápolják a fákat, bokrokat. A megyei művelődési központ szervezésében zajló tábor alkotóközössége örömmel vette az ötletet — készítsenek faragott térplasztikákból játszótérrel a beteg gyerekeknek. Az elhatározást a DE-FAG közreműködésével tett követte, s az idén nyáron az ásotthalmi erdőszélen a táborlakók nem nézték az óráit. Hajnaltól éjszakaig dolgozott a faragókészítő Cserjés János, Mészáros Szilveszter, idős és ifjú Szabics Ferenc, Pataki János, Stanzel Antal, Siflis Géza, Nagy István és Hegyi Flórián kezében. Az tábor amikor készen álltak a

A játék a fájdalmat is enyhíti

faszobrok, jött a segítség a vasöntő Kossuth- és a kábelgyár Ho Si Minh szocialista brigádaitól, tagjaik az elhelyezésben vették ki részüket. Mint ahogy valaki megjegyezte: *senki sem nyomta a féket!* Ohaj, lehetőség és képesség szerencsésen találkozott, s minden eredményeképpen tegnap megtarthatták az ünnepélyes átadást.

Dr. Keczer Tamás, a megyei tanács vb művelődési osztályának vezetője köszöntötte az egybegyűlteket, dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezetője mondott avatóbeszédet, a játszótérrel dr. Boda Domokos egyetemi tanár, a gyer-

mekklinikai igazgatója vette át, az alkotók emléklapokat kaptak, a beasóséges műsort a Béke utcai általános iskola kamarakórusa színesítette Korszóné Balogh Katalin vezetésével.

Még csupán egyetlen megjegyzés: lám, milyen példamutató összefogásra képes az értelmes feladat, a segítő szándék, a nemes összefogás. Mi lenne, ha nem csupán a beteg gyerekek megsegítése terelne bennünket teremtő közösséggé? A paripaféjű libikóka üzenetében ez is benne foglaltatik. Vagy ne legyenek tel-

T. L.

Dolgozó fiatalok parlamentjein

Közügy a munka

Néhány pillanatra kínos csönd lett a teremben. A fiatalember szokásosan kezdte mondanóját, ki tudja miért illendőnek vélt tiszteletkörökkel. Nem is volt baj, míg biztosított a beszámolóval egyetért és elfogadásra javasolja. A teremben ülők akkor kapták föl a fejüket, amikor egy bizonyos beruházást kezdett forszírozni. Nyilvánvalóvá vált a kijelölt dohányzóhelyeken, fehér asztal mellett téma a vállalat dolgozó körében a drága pénzen vásárolt technológia, ráadásul nem hozta elég gyorsan a nyereséget. Szóval, rögtön fölcsilant az érdeklődés fénye a tekintetekben, meg valami „ez igen, beleváló gyerek” elismerést jelző főbólintást is megkockáztattak néhányan. A fiatalember kérdés — ő szegény egész megzavarodott a hirtelen érdeklődéstől — egész kórus tette föl: jól döntött-e a

vállalat vezetése, amikor megvásárolta.

Ezekben a hetekben szinte nem telik el nap, hogy valamelyik vállalatnál, üzemenél ne tartanának a dolgozó fiataloknak ifjúsági parlamentet. Jól emlékszem majd 10 esztendő volt az ifjúsági törvény, amikor a szocialista demokrácia e sajátos fórumát végre több dicsőítő szó érte, mint elmarasztaló. Tény és való a közélet gyakorlatában nehezen vert gyökeret. Rendelkezések írták elő, hogyan, miként kell szervezni, milyen formákat kell betartani a legutóbbi két évvel ezelőtti tanácskozássorozat közölte az eszmei célt, mozgósította a fiatalokat a vállalati feladatok megvalósítására. A párt ifjúságpolitikájának végrehajtására a szocialista demokrácia gyakorlatára. A parlament előírásait általában betartották. El is mondták akkor a küldöttek a fiataloknak ügyszólván minden gondját. Erezhető volt, központi problémájuk szociális jellegű: nincs pénzük lakásra, magukra hagyatva, támogatás nélkül nem látják az önálló egzisztencia megteremtésének reális lehetőségét. Ugyanakkor az is bizonyos volt, gyökeres változásra ez ügyben nem számíthatnak. Most az újabb parlament-sorozat idejére ki is derült, ahol a szociális támogatások mértéke nem csökkent, ott nagyon kell örülni. Mert nem kicsi erőfeszítéseket takar a csunya, de igaz szó: színtentartás.

Föltűnően sokat foglalkoznak az írásos dokumentumok a vállalatok gazdasági feladataival. Ezekben éppen nem a színtentartásról van szó, hanem arról, hogy mindenkinek, a fiataloknak

is többet és jobban kell dolgozni. A gazdasági változásokról nem lehet nem tudomást venni. A munka, a teljesítmény legalább olyan közügy lett, mint bármely más téma. Így elgondolkodtató, miért nem tekintjük természetesnek a kérdést, amely a gazdálkodás milyenségére kíváncsi. Hisz korántsem felelősségvadás az, hanem az érdeklődésnek bizonyítéka. A formalitások betartásával ma már nem lehet meglegedni, kiváltképp az üzemenél, vállalatoknál. Nagy a küldöttek felelőssége, hogy vajon élnek-e és hogyan a szőlőjog lehetőségével. A már említett fölszólaló fiatalok inkább merészen találtak a résztvevők, mintsem olyan munkáknak, aki a közösséget érdeklő, izgató kérdést felelősséggel tolmácsolja, tevégyük hozzá, a legmegfelelőbb helyen. Sokan féltik a munkával kapcsolatos kérdésektől a parlamentet, mondván az a téma a termelési tanácskozásoké. S ha a fiatalok nem ismerik eléggé a vállalati döntések okait, akkor hogyan mozgósíthatók a határozatok végrehajtására? Az információk hiánya bizony sejtíteni engedi, a vállalatok ifjúságpolitikai munkája — ami a folyamatossgot illeti — még mindig fogyatékos. A fiatalokkal való törődést jelenti a megfelelő tájékoztatás, hogy tudják, hol a helye a vállalatnak, milyenek a lehetőségei, van-e mód a korszerűsítésre, ha nincs miért, s még sorolhatnánk tovább. Mindezekről pedig szólni kell a parlamenteken is. Legalább annyi beszélnivaló lenne az elvégzett, s az el nem végzett munkáról, a feltételekről, mint a szociális helyzetről.

M. E.